

Statsråd Tina Bru
Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep, 0030 Oslo
verdiskaping@oed.dep.no

Vår dato: 10.12.2020
Deres dato: 12.11.2020
Vår referanse: MST
Deres referanse: NR: 68/20

NHOs innspill til arbeidet med stortingsmelding om langsiktig verdiskaping fra norske energiressurser

NHO oversender med dette våre overordnede innspill til departementets arbeid med en stortingsmelding om langsiktig verdiskaping fra norske energiressurser. Vi anmoder samtidig om tett dialog og samarbeid underveis i arbeidet med meldingen.

Innledning og utgangspunkt

NHO ser behovet for og støtter initiativet bak meldingen. Vi håper det blir en sektorovergripende melding som ser utover OEDs ansvarsområde. En bred tilnærming er avgjørende for å lykkes med det som vi oppfatter er meldingens hovedanliggende: Økt jobb- og verdiskaping fra norske energiressurser.

Vi forventer at meldingen er både ambisiøs og konkret når det gjelder hvilke nye steg Norge skal ta for å opprettholde og styrke vår posisjon som energi- og industrinasjon fremover. Energimarkedene er i stor endring som følge av klima- og energiomstillingen. Ikke minst gjelder det for Europa der den offensive tilnærmingen i EUs Green Deal gjør at ambisjonene skrus til, planene konkretiseres og tempoet i omstillingstakten øker. Energimeldingen må koble seg tett opp mot den europeiske agendaen og det pågående revisjonsarbeidet i EU, der 2030-målet er en kontrollstasjon for målet om netto-null utslipp og økt verdiskaping i 2050. Dynamikken i energimarkedene krever at Norge har høyt tempo i å realisere de grepene som er nødvendig for å posisjonere oss både i eksisterende- og i nye fremvoksende markeder.

I august 2020 lanserte NHO "[Neste trekk - veikart for fremtidens næringsliv](#)". Veikartet peker på grønn omstilling som ett av vekstområdene med størst potensial de kommende tiårene. Mulighetene er kanskje aller størst knyttet til den brede energiomstillingen med mer fornybare og utslippsfrie energi- og teknologiløsninger.

Arbeidet med "[Grønne elektriske verdikjeder](#)" viser at potensialet for å utvikle eksportorienterte forretningsområder som grunnlag for industriell vekst er både stort og mangfoldig. Vi mener dette grundige arbeidet bør legges til grunn for Regjeringens arbeid med å realisere mulighetene innen energiomstillingen. Det handler også om å videreutvikle våre fortrinn og vårt gode utgangspunkt, der vi har verdensledende kompetanseklynger og sterke forskningsmiljøer innen flere segmenter.

Tematisk innretning av arbeidet

Når elektrifisering i vid forstand blir et hovedgrep, blir også krafttilgang helt sentralt for å lykkes. Alle analyser peker på et vesentlig økt kraftbehov i tiden fremover. Mange av tiltakene industrien må gjennomføre for å redusere sine utslipp vil være kraftintensive, slik som omlegging til hydrogen, elektrifisering og karbonfangst. Landbasert og maritim transport, prosessindustrien, olje- og gass og havbruk søker å kutte sine utslipp ved å erstatte fossil energi med fornybar kraft. Videre vil klimasatsingen kunne gi flere datasentre og batterifabrikker og generell økt

industriaktivitet, også eksportorientert. Det vises her til omfattende analyser og planer i regi Konkraft, Prosess 21 og Klimakur.

Det er likevel et uoversiktlig bilde som trer frem når det gjelder størrelsen på kraftbehovet (dimensjonering) og tidshorizonten for innfasing. Det er en klar gjensidighet mellom kraftbehov og industriell vekst. Meldingen må derfor klargjøre perspektivene for krafttilgang basert på scenarier med høy industrivekst og realisering av klimaambisjoner. Vi må unngå en situasjon der mulighetene ikke realiseres fordi det var usikkerhet rundt krafttilgang.

Vi forventer at meldingen adresserer de forutsetningene som må på plass for å sikre en vellykket omstilling. Nedenfor nevnes noen av de områdene vi mener meldingen bør ha et særskilt fokus på:

- Sikre utbygging av kraft slik at jobb- og verdiskapingspotensialet realiseres. Her trengs både mer landbasert vindkraft, videreutvikling av vannkraften, havvind, hydrogen (grønn og blå), batterier og andre fornybare energiteknologier – også biodrivstoff.
- Ha ambisjoner om å utvikle industrielle eksportrettede verdikjeder innen bl.a. hydrogen, batterier og havvind, jf. anbefalinger fra Grønne elektriske verdikjeder. Her må meldingen inneholde konkrete strategier for hvordan vi kan lykkes med eksportrettet vekst, samt også evne å tiltrekke oss nye investeringer og etableringer i kraftforedlende grønn industri.
- Identifisere kritiske flaskehals og sikre behovet for ny og forsterket infrastruktur innenfor: Kapasitet i regional og distribusjonsnett, utvikling av Nordsjø-grid, ladeinfrastruktur for el og infrastruktur for lagring, transport og distribusjon av hydrogen.
- Sikre at vi tar ut potensialet i sluttbrukermarkedet for økt fleksibilitet, desentraliserte løsninger og energieffektivisering, herunder også avklarer fremdrift og ambisjoner når det gjelder kraftutveksling med Europa.
- Legge til grunn at olje- og gassindustrien vil ha stor betydning for Norge i lang tid framover, samtidig som at denne næringen skal skape og være en del av en ny og framtidsrettet energinæring i havet.
- Sikre nødvendig tilgang til arealer og ressurser. Det vil være et tydelig behov for forutsigbare konsesjonsprosesser både på land og til havs, og raske saksbehandlingsprosesser mht arealtilgang for å utløse ny energiproduksjon og nye industrielle satsinger
- Legge til grunn et langsiktig forutsigbart skatteregime som utløser vekst over tid. Virkemiddelapparatet må også tilpasses best mulig for å utløse vekstpotensial som ligger i både nye og eksisterende lønnsomme forretningsområder.

NHO har store forventninger til veikartet for hydrogen som skal være en del av dette meldingsarbeidet. Her viser vil til eget innspill, men understreker at det er gode muligheter for å koble sammen kompetanse fra ulike industri- og næringsgrener som olje- og gass, CO₂-fangst og lagring, fornybar energi, prosessindustri, maritim næring og transport, og ta posisjoner i et fremvoksende marked for hydrogen. "Langskip"-prosjektet for CO₂-håndtering blir viktig her.

Vi vil rett over jul også komme tilbake med et konkret innspill til hvordan vi kan komme i gang med å utvikle en eksportrettet leveradørkjede for havvind. Her haster det med å høste erfaringer gjennom flere prekommersielle prosjekter som Hywind Tampen. Da må rammevilkårene for de utlyste områdene Utsirahøyden og Sørlige Nordsjø II avklares raskt.

Ønsker tett dialog og løpende involvering

Som departementet er kjent med har NHO sammen med LO igangsatt en prosess for å samle arbeids- og næringslivets interesser rundt en felles energi- og industripolitisk plattform. Arbeidet

tar utgangspunkt i vedtatte klimamål og ønsket om en offensiv industrisatsing. Formålet med prosjektet er å utvikle en bred plattform som innspill til den varslede energimeldingen, og som et felles bidrag til brede politiske kompromisser i energi- og klimapolitiske spørsmål i neste stortingsperiode.

Ved inngangen til det som skal være et taktskifte i klima- og energiomstilling, der både langsiktighet og tempo i beslutningskapasitet er avgjørende, ser vi med uro på tendenser til en mer tilspisset og fastlåst debatt om hva den fornybare kraften skal brukes til. Industriell vekst på grunnlag av energiomstilling innebærer store og langsiktige investeringer. Det fordrer langsiktige planer, målrettede satsinger, forutsigbare konsesjonsprosesser og utvikling av markedsdynamikken. Ett hovedformål for meldingsarbeidet må derfor også være å bidra til å dempe konfliktene på området.

Vi signaliserer et sterkt ønske om tett og løpende dialog med departementet underveis i arbeidet, og i oppfølgingen etterpå.

Vennlig hilsen
Næringslivets Hovedorganisasjon
Område Politikk

Mari Sundli Tveit
Direktør